

Hertz dipólus, Makroszkopikus méretű antennák sugárzása.**A25.)**Egy elektromágneses síkhullám $\vec{B}(\vec{r}, t)$ komponense a következő:

$$\vec{B}(\vec{r}, t) = B_0 \exp\{\alpha \cdot x\} \sin(ky - \omega t) \cdot \vec{e}_z$$

- Rajzolja fel „B”-t egy hullámfront síkjában!
- Határozza meg a hullám haladási irányát és a (fázis) sebességét!
- Határozza meg az $\vec{E}(\vec{r}, t)$ elektromos térerősség vektort!
- Mi a feltétele annak, hogy ez a hullám megvalósuljon?

A26.)Bármely dipolantennától nagyon nagy „r” távolságra az $\vec{E} = E_\vartheta \vec{e}_\vartheta$ elektromos térerősség térbeli viselkedésének matematikai alakja a következő:

$$E_\vartheta \propto \frac{\exp\{-kr\}}{r} F(\vartheta)$$

- Félhullámhossz antenna esetén $F(\vartheta) = \frac{\cos\left(\frac{\pi}{2} \cos \vartheta\right)}{\sin \vartheta}$. Rajzolja fel a függvény „polár diagramját”!
- Egész hullámhossz antenna esetén $F(\vartheta) = \frac{\cos(\pi \cos \vartheta) + 1}{\sin \vartheta}$. Rajzolja fel a függvény „polár diagramját”!

A27.)

Egy fél hullámhossz dipól antenna árama Amperben kifejezve a következő:

$$I(z) = 0.25 \cdot \sin\left(\frac{\pi}{2} - k|z|\right).$$

Határozza meg az antenna átlagos kisugárzott teljesítményét!

B17.)

Egy ω frekvenciájú síkhullámnak a hullámszámvektora \vec{k} , tehát a síkhullámhoz tartozó elektromágneses térvektorok az $\exp\{\vec{k}\vec{r} - \omega t\}$ függvény szerint változnak. A hullám egy anizotróp szigetelőben terjed ($\mu_r = 1$ és $\sigma = 0$). Az anizotróp közegre az a jellemző, hogy (Einstein féle szummázási konvencióval felírva) $D_i = \varepsilon_{ij} E_j$. Ez főtengely rendszerben $D_i = \varepsilon_i E_i$ ($i=1,2,3$) alakba írható. A főtengely rendszer egységvektorai legyenek rendre $\{\vec{e}_1, \vec{e}_2, \vec{e}_3\}$! Ekkor a síkhullámra igaz, hogy $\vec{k} = k \cdot \vec{u}$, ahol $\vec{u} = (u_1, u_2, u_3)$ egységvektort a főtengely rendszer bázisban adtuk meg. A hullám fázissebességének a nagysága $V = \frac{\omega}{k}$.

- a.) Mutassa meg, hogy fázissebesség vektor $\vec{V} = (V_1, V_2, V_3)$, ahol $V_i = c/\sqrt{\varepsilon_i}$ ($i=1,2,3$)
 b.) A Maxwell egyenletek segítségével mutassa meg, hogy

$$u_j \sum_{i=1}^3 E_i u_i + \left(\frac{V^2}{V_j^2} - 1 \right) E_j = 0$$

B18.)

Egy „z” tengelyű, „a” sugarú nagyon hosszú rézpálcában „ ω ” frekvenciájú váltakozó áram folyik, amelynek matematikai alakja a következő:

$$I(z, t) = I_0(z) \cdot \exp\{i\omega t\}, \text{ ahol } I_0(z) \text{ az áramnak a „z” tengely irányú változását jelenti.}$$

Mivel a réznek a σ elektromos vezetőképessége véges, ezért a jelen lévő $\vec{E}(\vec{r}, t)$ elektromos mezőnek a „z” irányú komponense nem lehet zérus. Azaz a huzal körüli térben, TM módusú elektromágneses hullám halad a „z” tengely mentén.

- a.) Határozza meg a huzal körüli térben ($r \geq a$) az elektromos mező $E_z(z, r, t)$ komponensének a matematikai alakját!
 b.) A $E_z(z, r, t)$ ismeretében határozza meg az $\vec{E}(\vec{r}, t)$ -t a vezető körüli térben!
 c.) Az eddigiek ismeretében határozza meg a $\vec{B}(\vec{r}, t)$ -t a vezető körüli térben!